

Sygn. akt II AKa 122/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Piotr Brodniak (spr.)

Sędziowie: SA Małgorzata Jankowska

SA Stanisław Stankiewicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Patrycja Banach

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej Szczecin - Zachód w Szczecinie del. do Prokuratury Okręgowej Ewy Laskowicz

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2019 r. sprawy

R. K.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie z ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 3 kwietnia 2019 r. sygn. akt III Ko 780/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obok zasądzonej w punkcie I jego części dyspozytywnej kwoty zadośćuczynienia, tytułem odszkodowania zasądza od Skarbu Państwa na rzecz R. K. kwotę 979,50 (dziewięciuset siedemdziesięciu dziewięciu i 50/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 października 2019 r.,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz R. K. kwotę 240 (dwustu czterdziestu) złotych tytułem zwrotu kosztów związanych z udziałem pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym,

IV. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

SSA Małgorzata Jankowska SSA Piotr Brodniak SSA Stanisław Stankiewicz

Sygn. akt II AKa 122/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie, wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2019 r. wydanym w sprawie III Ko 780/18, na podstawie art. 8 ust. 1 i art. 8 ust. 4 w zw.

z art. 11 ust 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz R. K., tytułem zadośćuczynienia w związku z wykonaniem wyroku Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 9 kwietnia 1982r., sygn. akt II K 48/82, kwotę 50.000 złotych, ponad kwotę zasądzoną wcześniej z tego tytułu, z ustawowymi odsetkami od daty uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie, Sąd Okręgowy wniosek oddalił.

Nadto, rozstrzygnął o kosztach postępowania oraz zasądził od Skarbu Państwa na rzecz R. K. kwotę 384 złotych tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika.

Apelację od wyroku wywiódł pełnomocnik R. K. zaskarżając go w zakresie oddalającym wniosek o zasądzenie zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawcy co do kwoty 1.550.000 złotych oraz zasądzenie odszkodowania co do kwoty 202.641,92 złotych.

Pełnomocnik R. K. zarzucił wyrokowi:

w zakresie zasądzonego zadośćuczynienia:

1. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 8 ust. 1 i 4 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

w zw. z art. 552 § 1 kpk oraz z art. 445 § 1 i 2 kc poprzez błędną wykładnię skutkującą uznaniem, że w okolicznościach niniejszej sprawy sumą odpowiednią zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez R. K. w związku z wykonaniem wyroku Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 9 kwietnia 1982 r., sygn. akt: II K 48/82 jest kwota 50.000 zł ponad kwotę zasądzoną wcześniej z tego tytułu pomimo, iż jest to kwota niewspółmierna do rozmiaru doznanych przez niego krzywd i cierpień, ich intensywności i nieodwracalnego charakteru, zaś okoliczności te przemawiają za zasądzeniem na rzecz wnioskodawcy wyższej kwoty zadośćuczynienia;

2. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 445 § 1 i 2 kc w zw. z art. 448 kc w zb. z art. 552 § 1 kpk poprzez ich błędną wykładnię i niewskazanie, w jaki sposób i na jakiej podstawie Sąd meriti ustalił wysokość zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł na rzecz wnioskodawcy;

3. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 445 § 1 i 2 kc w zw. z art. 448 kc w zb. z art. 552 § 1 kpk poprzez ich błędną wykładnię i zasądzenie niewspółmiernie niskiej, symbolicznej kwoty nieadekwatnej do całokształtu okoliczności niniejszej sprawy,

tj. do przyczyn i okoliczności aresztowania, zwolnienia z pracy, obiektywnie długiego okresu izolacji, trudnych warunków w czasie odbywania kary, związanych także z upałami w lecie 1982 r. oraz ogólnych warunków pobytu w celach, które spowodowały pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego wnioskodawcy, okrutnego traktowania wnioskodawcy przez funkcjonariuszy i innych osadzonych, negatywnych przeżyć psychicznych, przerwania planów życiowych związanych z podjęciem studiów wyższych, wielokrotnego inwigilowania oraz trudności z uzyskaniem nowej pracy po odzyskaniu wolności;

4. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 i 4 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy lutowej z dnia 23 lutego 1991 r. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie,

że zadośćuczynienie przysługujące na podstawie tego przepisu nie stanowi podstawy do dochodzenia roszczeń za wszystkie krzywdy związane z represyjną działalnością organów Państwa, tylko za krzywdy wynikające bezpośrednio z faktu skazania

i wykonania kary, podczas gdy ustawa lutowa nie zawiera tego rodzaju ograniczenia,

a jedynym kryterium będącym podstawą ustalenia tego, czy dany uszczerbek jest szkodą wynikłą z wykonania wyroku jest normalne następstwo działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, co w konsekwencji przekłada się na możliwość objęcia tym przepisem szkód dalej idących niż tylko bezpośrednie następstwa fizycznego pozbawienia wolności takich jak: zwolnienie z pracy, niemożność znalezienia pracy, wielokrotne inwigilowanie, gdyż pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym z represyjną działalnością organów państwa, polegającą na prowadzeniu względem wnioskodawcy postępowania karnego, zakończonego wydaniem wyroku.

W zakresie odszkodowania:

5. obrazę przepisów prawa materialnego, tj.: art. 552 § 1 kpk w zw. z art. 558 kpk oraz art. 445 § 1 i 2 kc poprzez błędną ich wykładnię i w konsekwencji nieprawidłowe uznanie, że wnioskodawcy należy się odszkodowanie za 8 miesięcy pobytu w izolacji więziennej w wysokości połowy średniej płacy miesięcznej, gdyż szkodą w okresie pobytu w więzieniu jest tylko połowa zarobków, albowiem przebywając na wolności wnioskodawca był w stanie zaoszczędzić jedynie połowę osiągniętych zarobków, a drugą połowę przeznaczalby na swoje utrzymanie, co przeczy zasadzie pełnej kompensacji szkody, zgodnie z którą odszkodowanie powinno odpowiadać kwocie stanowiącej pełne naprawienie doznanej przez K. R. szkody - 100% wynagrodzenia;

6. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 i 4 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy lutowej - w zw. z art. 445 § 1 i 2 kpk, poprzez ich błędną wykładnię i w konsekwencji oddalenie wniosku o odszkodowanie za szkodę doznaną wskutek obniżenia wysokości wynagrodzenia, albowiem wnioskodawca przez 5 pierwszych lat pracy na Politechnice (...)otrzymywał minimalne wynagrodzenie zamiast otrzymywanego wcześniej, przed pozbawieniem wolności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, utraty 5% dodatku do wynagrodzenia wskutek przerwania ciągłości zatrudnienia z powodu niesłusznego przyjęcia, iż szkody te nie pozostają w normalnym związku przyczynowo - skutkowym z postępowaniem karnym, skazaniem wnioskodawcy i wykonaniem względem niego kary;

7. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 i 4 w zw. z art. 11 ust. 1 ustawy lutowej z dnia 23 lutego 1991 r. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że odszkodowanie przysługujące na podstawie tego przepisu nie stanowi podstawy do dochodzenia roszczeń za wszystkie szkody związane z represyjną działalnością organów Państwa, tylko za szkody wynikające bezpośrednio z faktu skazania i wykonania kary, podczas gdy ustawa lutowa nie zawiera tego rodzaju ograniczenia, a jedynym kryterium będącym podstawą ustalenia tego, czy dany uszczerbek jest szkodą wynikłą z wykonania wyroku jest normalne następstwo działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, co w konsekwencji przekłada się na możliwość objęcia tym przepisem szkód dalej idących niż tylko bezpośrednie następstwa fizycznego pozbawienia wolności takich jak: utrata pracy, pozostawanie bez pracy po odzyskaniu wolności, późniejsze podjęcie gorzej płatnej pracy, utrata 5% dodatku do wynagrodzenia, poniesienie kosztów wynagrodzenia obrońcy, dojazdów ze S. ówczesnej narzeczonej wnioskodawcy - D. K. w celu odwiedzenia go w Zakładzie Karnym we W., wyżywienia w okresie pozbawienia wolności oraz leczenia sanatoryjnego, gdyż pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym z represyjną działalnością organów państwa, polegającą na prowadzeniu względem niego postępowania karnego, zakończonego wydaniem wyroku.

Formułując te zarzuty, pełnomocnik R. K. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania wnioskodawcy R. K. w dalszej dochodzonej części tj. zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz dodatkowej kwoty 1.550.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 202.641, 92 złotych tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, ewentualnie, o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Nadto, wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm prawem przepisanych wraz z należnym podatkiem VAT.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie jedynie w wąskim zakresie, natomiast w swym zasadniczym nurcie jawi się ona jako bezzasadna.

Dokonując takiej oceny wywiedzionej skargi, na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U.2018.2099 j.t.), w trybie przewidzianym w tej ustawie podlegają rekompensacie tylko takie szkody i krzywdy, które wynikły

z wykonania, ogólnie rzecz ujmując, niesłusznego orzeczenia. Innymi więc słowy, odszkodowanie bądź zadośćuczynienie, o których mowa we wspomnianej ustawie należy wiązać bezpośrednio nie z faktem wydania orzeczenia wobec osoby represjonowanej, lecz z faktem wykonania tego orzeczenia. Zaakcentować jednocześnie wypada, że zarówno w piśmiennictwie (na przykład: artykuł

A. Adamczyka PPP 2015/12/9-21), jak i w orzecznictwie (na przykład: wyroki cytowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku), utrwalona jest, zasługująca na pełną akceptację teza, iż warunkiem koniecznym dla uznania, że określona szkoda może

być dochodzona na gruncie przepisów ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego Państwa Polskiego jest ustalenie, że istnieje bezpośredni i adekwatny związek przyczynowy między powstałą szkodą o charakterze majątkowym,

a unieważnionym, czy też inaczej, niesłusznym wyrokiem sądu. Zwrócenie uwagi

na te uwarunkowania, pomimo, że uwypuklił je również Sąd Okręgowy, jest natomiast konieczne, a to dlatego, że autor apelacji, albo polemizuje z nimi, domagając się odszkodowania z tytułu utraconych przez R. K. zarobków

i dodatku za wysługę lat, albo w ogóle traci je z pola widzenia, żądając odszkodowania będącego rekompensatą za poniesione przez R. K. koszty jego obrony w sprawie II K 48/82 Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie. Konkretyzując zaś tę uwagę, trzeba zauważyć, że po zwolnieniu z zakładu karnego, R. K. pozostawał bez pracy przez okres niemalże 4 miesiące, a szkoda będąca następstwem tego stanu rzeczy została wyrównana wymienionemu na podstawie postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 11 kwietnia 1994 r., sygn. akt III Ko 12/94. Z kolei zatrudnienie się R. K. w nowym miejscu pracy,

bez wątpienia nastąpiło na gorszych warunkach płacowych i bez wątpienia był

to przejaw następnej, zastosowanej wobec niego represji, aczkolwiek w realiach rozpoznawanej sprawy, brak jest jakichkolwiek przesłanek do przyjęcia, że to właśnie odbycie przez wymienionego kary pozbawienia wolności bezpośrednio zaważyło

na takim a nie innym ukształtowaniu owych warunków płacowych w nowym miejscu pracy. Twierdzenie skarżącego sugerujące, że mimo wszystko jest inaczej, posiada zaś charakter polemiczny, a rzec nawet można gołosłowny i z tego względu w żadnym razie nie zasługuje na uwzględnienie. Nie sposób również zgodzić się z apelującym,

że w trybie cytowanej na wstępie ustawy mogą być, czy też powinny być, zrekompensowane koszty obrony jakie R. K. poniósł w sprawie,

w której został niesłusznie skazany. Koszty, o których mowa nie są bowiem konsekwencją wykonania orzeczenia zapadłego w tej sprawie, lecz zostały poniesione przez R. K. w związku z prowadzonym w niej postępowaniem sądowym. Natomiast ustosunkowując się do żądania dotyczącego zwrotu kosztów leczenia sanatoryjnego, z którego to, jak podnosi autor apelacji, R. K. nie skorzystał z uwagi na pozbawienie go wolności, należy zauważyć, że żaden z dowodów uzyskanych przez Sąd Okręgowy nie wskazuje, iż R. K.

w rzeczywistości poniósł te koszty. Co więcej, dokumenty znajdujące się na kartach 145 i 146 uprawnioną czynią tezę, że R. K. faktycznie kosztów tych

nie poniósł. Zaświadczenie lekarskie, w którym R. K. zalecono leczenie sanatoryjne oraz skierowanie na to leczenie, z datą jego rozpoczęcia -

24 marca 1982 r., zostały bowiem wystawione w dniach, odpowiednio,

27 stycznia 1982 r. i 15 lutego 1982 r., a więc w czasie, gdy wymieniony, jako tymczasowo aresztowany, był pozbawiony wolności. W tej sytuacji, uwzględnivszy zasady logiki i doświadczenia życiowego, nie sposób zatem sobie wyobrazić, że R. K., przebywając w izolacji i co istotne, nie znając perspektywy czasowej jej zakończenia, mimo wszystko, opłacił swój pobyt w sanatorium. Jeśli zaś chodzi o ten, dochodzony składnik odszkodowania, który w zamierzeniu skarżącego ma zrekompenzować koszty przejazdów D. K. ze S.

do W. (i z powrotem) gdzie wówczas odbywał karę R. K.,

w pierwszej kolejności, niejako dla porządku, trzeba zauważyć, że skarżący nie udokumentował aktualnej ceny biletu kolejowego na wspomnianej trasie, która to zresztą, w pociągu Intercity II klasy wynosi 68 złotych (k.314) a nie jak wynika to

z apelacji, 75 złotych. Abstrahując jednak od tej uwagi trzeba zaakcentować, że tym, który w niniejszej sprawie realizuje roszczenia z tytułu krzywd i szkód jest R. K., a więc osoba, która sama ich doznała. Czyniąc to spostrzeżenie należy jednocześnie przypomnieć, że w czasie pozbawienia wolności R. K. nie pozostawał on w związku małżeńskim z D. K.,

ani też nie prowadził z nią wspólnego gospodarstwa domowego. Ów związek, wymienieni zawarli dopiero w styczniu 1983 r., a więc po upływie 4 miesięcy

od odbycia przez R. K. kary pozbawienia wolności. A zatem,

w przedstawionym kontekście uwarunkowań faktycznych nie ulega wątpliwości,

że wspomniane wcześniej a poniesione przez D. K. wydatki nie mogą stanowić elementu szkody podlegającej wyrównaniu w niniejszym postępowaniu. Szkody z omawianego tytułu nie poniósł bowiem R. K., lecz jego żona, przy czym istotne jest to, że zdarzenie, które zmateriałizowało ową szkodę zaistniało w czasie, gdy R. K. i D. K. nie pozostawali w związku małżeńskim, czy też we wspólnym, faktycznym, pożyciu. Natomiast nawiązując

do tego, wskazywanego przez apelującego składnika odszkodowania, który jest związany z poniesionymi przez R. K. kosztami zakupu wyżywienia i środków higienicznych w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności, wypada zauważyć, że z kserokopii paragonów (k.184-185, k.186-187, k.188-189, k.190-191, k.192-193) wynika, iż przebywając w jednostce penitencjarnej R. K. posiadał zdeponowane tam środki pieniężne i wykorzystywał

je na zakup podstawowych artykułów żywnościowych oraz higienicznych. Kwoty wydatkowane na ten cel, zdaniem Sądu odwoławczego, bez wątpienia stanowią element szkody poniesionej przez R. K.. Wbrew, notabene, lakonicznemu stwierdzeniu Sądu Okręgowego, mają one bezpośredni związek

z pozbawieniem wolności R. K., a więc innymi słowy,

z wykonaniem zapadłego wobec niego, niesłusznego orzeczenia. Co więcej, trudno sobie wyobrazić bardziej bezpośredni związek niż ten występujący w omawianej kwestii, jeśli się zważy na to, co wynika z zeznań R. K.,

a mianowicie, że wyżywienie we wszystkich jednostkach penitencjarnych, w których przebywał było, jak wskazał to wymieniony, „fatalne”. A zatem, co do zasady, rację ma autor apelacji, że analizowane w tym miejscu a poniesione przez R. K. wydatki, powinny być mu zrekompenzowane w ramach odszkodowania. Natomiast ustalając ich wysokość, Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę jedynie odzwierciedlone w paragonach zestawienia sumaryczne kwot wydatkowanych przez R. K. na, również wskazane w paragonach, konkretne artykuły. Suma tych kwot wynosi zaś 979,50 złotych i taką też kwotę wraz

z odsetkami od dnia 2 października 2019 r., Sąd odwoławczy, zmieniając zaskarżony wyrok, zasądził na rzecz R. K. tytułem odszkodowania. Podstawy do ustalenia tego odszkodowania w innej a postulowanej przez apelującego wysokości nie mogą zaś stanowić znajdujące się na paragonie z dnia 8 lipca 1982 r. (k.187) wyliczenia. Ich metodologia jest bowiem niezrozumiała a skarżący nie wyjaśnia jej

w wywiedzionym środku odwoławczym.

Jeśli zaś chodzi o uwagi apelującego, w ramach których poddaje on krytyce zaaprobowaną przez Sąd orzekającą a zastosowaną przez Sąd Wojewódzki

w Szczecinie, metodę ustalenia wysokości odszkodowania przyznanego R. K. postanowieniem tego Sądu z dnia 11 kwietnia 1994 r., sygn. akt

III Ko 12/94, wypada przypomnieć, że wyrażając ową krytykę, autor apelacji odwołuje się do, tak zwanego cywilistycznego pojęcia szkody oraz do poglądów zaprezentowanych w wyrokach Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia

29 grudnia 2015 r., II AKa 404/15 (LEX nr 2039642) i z dnia 27 kwietnia 2016 r., II AKa 122/16 (LEX nr 2166528). Czyniąc to, skarżący traci jednak z pola widzenia fakt, że zgodnie z utrwalonym i mimo wszystko, jednolitym orzecnictwem Sądów Apelacyjnych (na przykład: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia

22 listopada 2018 r., II AKa 174/18, LEX nr 2668128) oraz Sądu Najwyższego (na przykład: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2006 r., II KK 64/06, OSNwSK 2006/1/2112), pojęcie szkody wykładane zgodnie z jej określeniem wskazanym w art. 361 § 2 kc, sprowadza się do stwierdzenia, że szkodę wynikającą z niesłusznego skazania stanowi różnica między stanem majątkowym, jaki by istniał, gdyby skazanego nie pozbawiono wolności, a stanem rzeczywistym, z chwili odzyskania wolności. W pełni akceptując takie a nie inne rozumienie istoty szkody, należy jednocześnie zauważyć, że w uzasadnieniach cytowanych wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie, ów Sąd, z jednej strony również odwołuje się do wspomnianej definicji szkody, z drugiej zaś, mimo wszystko, jej nie aprobuje.

Ta, swego rodzaju dychotomia wyłaniająca się z pisemnych motywów przywołanych wyroków, zdaniem Sądu odwoławczego powoduje, że pogląd zaprezentowany w tych wyrokach należy traktować jako odosobniony, a co za tym idzie, jako taki, który pozostaje bez wpływu na ocenę zasadności decyzji wyrażonej w zaskarżonym orzeczeniu. Formułując krytyczne uwagi dotyczące omawianej w tym miejscu materii, apelujący zbywa także milczeniem jeszcze jedną, równie istotną okoliczność. Konkretnie rzecz ujmując, skarżący pomija to, że na rozprawie w dniu

11 kwietnia 1994 r. przeprowadzonej w sprawie III Ko 12/94 Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie (k.41verte akt tej sprawy), R. K., określając swój status majątkowy istniejący w okresie bezpośrednio poprzedzającym jego tymczasowe aresztowanie, wprost stwierdził, iż „(...) 1/2 moich zarobków byłem w stanie zaoszczędzić a połowę przeznaczałem na utrzymanie.” Tego rodzaju informacja, wynikająca przecież z procesowej wypowiedzi zwerbalizowanej przez wymienionego, nie pozostawia więc wątpliwości, że zastosowana przez Sąd Wojewódzki

w Szczecinie a zaaprobowana przez Sąd meriti, metodologia ustalenia wysokości przyznanego już wcześniej R. K. odszkodowania, była i jest prawidłowa.

Ustosunkowując się do twierdzeń autora apelacji, które traktują na temat zadośćuczynienia zasądzonego na rzecz R. K., w pierwszej kolejności wypada zauważyć, iż uwaga skarżącego, jakoby Sąd Okręgowy nie przytoczył okoliczności, które zaważyły na wysokości tego zadośćuczynienia, nijak się ma do treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Lektura tego dokumentu pozwala się bowiem zorientować i to z dużą łatwością, jakie konkretne uwarunkowania miały wpływ na ukształtowanie kwoty owego zadośćuczynienia na poziomie 50.000 złotych. Poddając zaś ocenie wysokość tej kwoty, należy przypomnieć, że użyte w ustawie

z dnia 23 lutego 1991 r. pojęcie „zadośćuczynienie” wywodzi się z regulacji cywilistycznych, a konkretnie z przepisu art. 445 § 1 kc. Ten natomiast stanowi,

że zadośćuczynienie musi być odpowiednie, co w świetle również utrwalonego w tym zakresie orzecnictwa (na przykład: wyroki Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 listopada 2018 r., II AKa 174/18, LEX nr 2668128 oraz z dnia 28 marca 2019 r.,

II AKa 13/19, LEX nr 2686678, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/2003, LexisNexis nr 2423048), oznacza, iż z jednej strony winno ono spełniać funkcję kompensacyjną, z drugiej zaś, jego wysokość nie może być wygórowana w tym znaczeniu, że musi uwzględniać aktualny poziom życiowy społeczeństwa. Kwota zadośćuczynienia przyznana R. K., zdaniem Sądu odwoławczego, posiada właśnie taki charakter. Wyrażając ten pogląd trzeba bowiem zauważyć, a wynika to z uzasadnienia zaskarżonego wyroku,

że kształtując wysokość owego zadośćuczynienia, Sąd Okręgowy uwzględnił ogół krzywd i cierpień doznanych przez R. K. a przy tym miał w polu widzenia to, by kwota zasądzona na rzecz wnioskodawcy była utrzymana

w rozsądnych, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, granicach. W tej sytuacji stwierdzić więc trzeba, że kwota, o której mowa wraz z tą już wcześniej przyznaną wnioskodawcy, w pełni rekompensuje jego krzywdy wynikłe z odbycia niesłuszenie orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Tak argumentując, Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

O kosztach związanych z udziałem pełnomocnika wnioskodawcy
w postępowaniu odwoławczym, Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra
Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 j.t.,
zaś o kosztach wspomnianego postępowania, w oparciu o art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r.
o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych
za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U.2018.2099 j.t.).

Małgorzata Jankowska Piotr Brodniak Stanisław Stankiewicz